

Максим ЯРЕМЕНКО

Анатолій ЧИЖ

курсанти

Артем ПЛАХОТНИЙ

старший викладач кафедри

тактико-спеціальної підготовки

Дніпровського державного

університету внутрішніх справ

(м. Дніпро, Україна)

<https://orcid.org/0000-0003-2700-0214>

НЕОБХІДНІСТЬ ДОТРИМАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМ НОРМАТИВНО-ПРАВОВИХ АКТІВ, ЩО РЕГЛАМЕНТУЮТЬ ЙОГО ДІЯЛЬНІСТЬ, ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ СЛУЖБОВИХ ОБОВ'ЯЗКІВ

Як відомо, у нашому світі, безумовно, існує злочинність, через яку страждає правопорядок і справедливість в цілому. Саме тому була заснована поліція. В цілому вона слідкує за дотриманням правопорядку, протидіє злочинності, а також допомагає людям, щодо яких скоїли неправомірні дії.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про Національну поліцію» Національна поліція України – це центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки і порядку. Також відповідно до ст. 2 зазначеного закону завданнями поліції є:

- забезпечення публічної безпеки і порядку;
- охорона прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави;
- протидія злочинності;
- надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги [1].

Поліцейським є громадянин України, який склав Присягу поліцейського, проходить службу в Національній поліції України та якому присвоєно спеціальне звання поліції. Він має службове посвідчення та спеціальний жетон. Відповідно до ст. 18 Закону України «Про Національну поліцію» у своїй діяльності поліцейський зобов'язаний:

- неухильно дотримуватися положень Конституції України, законів України та інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність поліції, та Присяги поліцейського;
- професійно виконувати свої службові обов'язки відповідно до вимог нормативно-правових актів, посадових (функціональних) обов'язків, наказів керівництва;
- поважати і не порушувати прав і свобод людини;
- надавати невідкладну, зокрема домедичну і медичну, допомогу особам, які постраждали внаслідок правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в безпорадному стані або стані, небезпечному для їхнього життя чи здоров'я;
- зберігати інформацію з обмеженим доступом, яка стала йому відома у зв'язку з виконанням службових обов'язків;
- інформувати безпосереднього керівника про обставини, що унеможливають його подальшу службу в поліції або перебування на займаній посаді [1].

Необхідно звернути увагу саме на дотримання положень Конституції України, законів України та інших нормативно-правових актів, що регламентують діяльність поліції, адже робота поліцейського є досить складною і специфічною. Під час виконання своїх обов'язків поліцейський повинен бути стресостійким, фізично підготовленим, обізнаним у своїй діяльності та, найголовніше, не давати емоціям опанувати свої дії, тому що ситуації бувають різні і необхідно вміти контролювати себе.

На прикладі постанови Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду у справі № 822/1077/17 [2] хочемо звернути увагу саме на необхідність дотримання поліцейським нормативно-правових актів, що регламентують його діяльність, під час виконання службових обов'язків. У цій справі розглядається звернення поліцейського до Верховного Суду зі скаргою на попередні рішення Хмельницького окружного адміністративного суду від 06 липня 2017 р. та ухвалу Вінницького апеляційного адміністративного суду від 23 листопада 2017 р. У цьому зверненні поліцейських вимагає

повторного розгляду справи щодо застосованого до нього дисциплінарного стягнення у вигляді звільнення з Національної поліції України. Поліцейський вважає, що його дії були правомірними, та хоче, щоб суд скасував рішення, яке було прийняте після проведення службового розслідування, про звільнення з лав Національної поліції України. У зв'язку з чим Верховний Суд, посилаючись на статті 18, 29, 30, 42, 43, 45, 46, 77 Закону України «Про Національну поліцію» [1] та статті 1, 2, 5, 7, 17, 14 Закону України «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» [3], постановив: касаційну скаргу залишити без задоволення, Постанову Хмельницького окружного адміністративного суду від 06 липня 2017 р. та ухвалу Вінницького апеляційного адміністративного суду від 23 листопада 2017 р. в цій справі залишити без змін. Таке рішення було прийняте на основі проведеного попередньо службового розслідування, завдяки якому були встановлені обставини, з огляду на які поліцейського і притягнули до дисциплінарної відповідальності. А саме: поліцейський під час затримання правопорушника застосував до нього вогнепальну зброю, виконавши 10 пострілів, чим перевищив свої службові повноваження. Внаслідок отриманих поранень правопорушник помер. Дії поліцейського суперечили вимогам ст. 29 Закону України «Про Національну поліцію» [1], тому що не були пропорційними.

Тому, зважаючи на вищевикладені обставини, варто звернути увагу на необхідність дотримання поліцейським нормативно-правових актів, що регламентують його діяльність, під час виконання ним службових повноважень, а також на необхідність удосконалення службової підготовки поліцейських задля того, щоб зменшити кількість схожих ситуацій. Для цього треба більш детально підходити до вивчення підстав застосування поліцейських заходів та розповідати поліцейським про можливі події, які можуть статися, і відповідальність за виконання неправомірних дій.

1. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.

2. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду у справі № 822/1077/17 від 08.11.2018 р. URL : <https://reyestr.court.gov.ua/Review/77749397>.

3. Про Дисциплінарний статут Національної поліції України: Закон України від 15.03.2018 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2337-19#Text>.